

Het praatje der leiders.

Les clichés sont conservés.
De afdrucken worden bewaard!

Ten einde de Betooging van 10 Augusti hare ware beteekenis te ontnemen, hebben de burgersbladen al het mogelijke beproefd.

Volgens *Le Journal de Bruxelles* was het aantal manifestanten onbeduidend, zoo wat 6000, volgens anderen, de ernstige *Indépendance* inbegrepen, waren er wel 40 duizend, maar 35 duizend daarvan kwamen alleen om een plezierreisje te maken; groot of klein, talrijk of niet, zegt *Le Bien Public*, de betooging is het werk van eenige leiders, die de werklieden gouden bergen beloven, en als zoodanig geven wij geen haarbreed toe.

Het werk der leiders, daar hebben wij het! Laat ons eens zien wat daar van is.

Elke beweging wordt geleid, dat is ontegensprekelijk; eene duivenmaatschappij en andere liefhebberijclubs hebben hunne voorzitters of leiders.

Maar een andere zaak is het, of eene maatschappij of eene beweging ontstaan kan, zonder *motief* of prikkel? Wij meenen neen.

Indien het ons morgen inviel op te treden als leider en eene beweging op touw te zetten voor de landverhuizing naar de maan, of om het kostuum van vader Adam, het vijgenblad inbegrepen, weer in de mode te brengen, dan zouden al onze meetings zeker en vast hoogstens door liefhebbers van de lol worden bijgewoond, maar nooit kwam er van de beweging iets ernstigs, omdat het motief zelve die hoedanigheid ontbreekt.

Waarom dan nog dit zouteloos praatje, dat de leiders de beweging maken, wanneer zij inderdaad slechts de produkten zijn van den tijdgeest, van eene openbare behoefte door een aantal personen gewild, een gedachtenstroom die hen op den voorgrond dringt, zonder hunne berekening, dikwijls tegen hun wil en ten hunnen schade?

Heeft men nog niet genoeg aan de herhaalde proeven, dat het onschadelijk maken der leiders eener beweging, vol-

strekt in niets het principieel treft, maar veelal dient om het meer te verbreiden en zijne aanhangers te verstoren?

Is dat geen voldoende bewijs, dat niet de leiders maar de ideeën de bezielende kracht zijn van de groote maatschappelijke hervormings bewegingen?

De cliché is oud. Sedert jaren hooren wij bij het uitbreken van elke werkstaking, bij het op touw zetten van elke volksbeweging: 'tzijn de leiders geweest.

Uitstekend, mijne heeren, maar waarom komt gij niet leiden tot het goede gelijk wij tot het kwade.

Als dit alles ons werk is, wel dan hebt gij tien voren bij ons, om het te vernietigen. Wie zijn toch de volksleiders?

Arme drommels, letterzetters, wevers, spinners, vlasbewerkers, zonder geld of zonder invloed, zonder officieele macht, of zonder zoogenaamde hoogere studiën gedaan te hebben.

En gij hebt toch uwe doktors en filosofen, in alle mogelijke vakken, uwe rechtsgelcerden en economen, uwe priesters, gendarmen en soldaten.

Gij kunt plaatskens en gunsten uitdeelen, het zwak der menschen involgen en hem overladen met kruiskens en strikken.

Wij waren lang schier zonder zaal en telden twaalf volgelingen, gij hebt eene zaal in elke kerk, propagandisten zijn geheel uw leger priesters, paters en nonnen, gij hebt uwe journalisten die al schrijven wat gij wilt. Zegt, wat verlangt gij nog meer?

Wij sluiten niet eens onze zalen voor u. Onze meetings zijn openbaar, wij beloven u bescherming en eerbied als gij wilt komen spreken, en gij komt niet.

Zegt, kluchtspelers, wilt gij de massa dan niet leiden? Ziet gij er geen kans aan?

Gij beweert toch dat er bij de arbeiders te stelen valt, uit te buiten, reisjes te maken op hunne kosten.

Is dat niet prachtig? Gij houdt daar niet van, welnu goed, komt dan op het spreekgestoelte, ontmaskert de dwalingen van het Socialisme en de diefstallen

en uitbuitingen van hen die het aanpreken.

Dat is uw plicht en gij doet het niet.

Gij zijt lafaards, ziet ge!

Dat is kras gezegd, maar toch waar. Gij hebt liever van uit uwe burealen te lasteren, te liegen, gij wordt er voor betaald. Het is ook het gemakkelijkste.

Maar of het ten slotte voordeel is voor uwe zaak zal de toekomst leeren, want al degenen die ons nu lezen, verstaan en weten bij ondervinding dat wij waarheid spreken.

Waarom treedt gij niet op als leiders en schenkt gij 't volk zijne rechten niet?

Het ware dan zoo gemakkelijk uwe macht te vestigen met de goedkeuring der door u geleide en verlichte massa.

Zegt het maar ronduit, heeren groot-sprekers, er is geen oogskens vet op die leiding. *That is the question.*

Wat is het resultaat?

Eenige bekrompen menschen, die het groot gewicht der betooging van verleden zondag niet begrijpen, hebben zich ge wis reeds afgevraagd: « Welnu, wat is het resultaat, wat hebben de manifestanten er mede gewonnen? »

Wij aarzelen niet te zeggen: Het resultaat is hetgeen wij verhoopten.

Wij wisten wel op voorhand dat het Algemeen Stemrecht daardoor als bij tooverslag niet zou worden vergund; daartoe is de regering te slecht en de klasse die haar op den troon zet veel te bekrompen en te egoïstisch, maar wat wij wilden bereiken is: dat gansch het land **gedwongen** werd van die grootsche beweging notitie te nemen. En dat heeft het gedaan.

Er is geen blad, hoe reactionnair, hoe anti-volksgezind het ook wezen moge, of het heeft deze week *verplicht* geweest over het Algemeen Stemrecht te spreken. Hoe logenachtig ook de berichten zijn die zij gaven, hoe ook sommige gazetten hun best deden om het gewicht der manifestatie te verkleinen, het feit alleen dat gansch de pers zich gedwongen voelde er

mand te bederven. » De hofgezinden of Starosten lieten — gelijk dit ook elders wel geschiedt — het volk de kastanjes uit het vuur halen om ze daarna in alle gemoedelijkheid op te eten.

Toen nu de opstand ten ongunste der insurgenten (opstandelingen) uitviel, hadden de Starosten ten minsten den uiterlijken schijn bewaard, en de overwinnaar kon hun niet te lijve gaan. Zij verloren er niets bij, en konden zich bovendien nog de gunst van het Russische hof verwerven, als zij voortgingen met hondsche te kwispelstaarten. Wat bekommerden zij zich om het lot des lands en van het arme, onderdrukte volk?

De Russische regering dus liet, nadat de opstand met de laaghartigste middelen onderdrukt was, niets na om de nationaliteit des volks te vernietigen.

Met deze taak belastte zij twee mannen, van wie zij vooruit wist, dat zij er volkomen berekend voor waren. De een, generaal graaf van Berg, in het koninkrijk Polen, bediende zich, om den wil zijner regering na te komen, van de mildste en humanste middelen; de andere, generaal Murawiew, in Lithauwen, handelde met onverbiddelijke gestrengheid en de uitgezochtste wreedheid. Hij kon dit des te schandelijker en te laaghartiger doen, daar hij niet in die mate, zooals zijn kollega in Polen, de blikken van het beschaafd Europa op zich gevestigd had.

geheel de week door, allerlei berichten over mede te deelen, bewijst welke ontzaglijke indruk zij heeft gemaakt.

Welnu, werklieden en lezers, dit was al hetgeen er wij van verwachtten, en wie van al de manifestanten beklaagt zich die algemeene revue onzer strijdkrachten te hebben medegemaakt?

Niemand! Al wie zondag in Brussel was gevoelde zich groot, iedereen verkreeg het bewustzijn van macht, en was trotsch tot het groote leger der strijders voor het volksrecht te behooren.

Ondanks het vreeselijk onweer dat ons uiteen joeg, is iedereen verheugd en opgewekt naar zijne haardstede teruggekeerd, met het vast besluit dapperder dan ooit te strijden tot bereiking van het schoone doel.

Mannen! acht dagen zijn verlopen sinds de verkondiging van den grooten volkswil.

Wachten wij niet tot wanneer de regering der bevoorrechten het zal believen over onze rechten te spreken. Bij ons is er geen spraak van rust noch vacantie.

Van zondag af weer allen op de bres. In alle plaatsen waar er reeds vereenigde voorstanders van het Algemeen Stemrecht zijn, moeten er weer *maandelijksche* voordrachten en meetings worden ingericht, en elke stad waar eene afdeling bestaat, moet in zijne omgeving, in de naastliggende plaatsen of gemeenten zien te dringen en er de propaganda voortzetten.

De volksverdrukkens denken dat wij ons door hunne stijfhoofdigheid zullen laten ontmoedigen, maar zij rekenen mis. Het volk is wakker geschud en zal die schoone beweging niet meer laten inslapen.

Vooruit dus voor ons recht!

Wij willen het veroveren langs wettelijke en vredelievende weg.

Maar verhindert men ons ook dat, en wordt het volk gedwongen zijn recht stormenderhand te NEMEN, welnu dan zal het toch nog wat meer weten te winnen dan zijn kiesrecht.

Terechtstellingen, inbeslagnemingen, verbeurdverklaringen, buitengewone belastingen, verbanningen naar Siberië, waren aan de orde van den dag. Zijn doel was, zooals hij zelf verklaarde, het Poolse en katholieke bestuur in zijn gouvernement volkomen uit te roeien. Aan het Russisch hof was men te zeer met hem ingenomen, om niet al zijne handelingen goed te noemen.

Michaël Nikolajewitsch Murawiew was in 1793 te Moskou geboren. Hij kreeg eene voortreffelijke opvoeding en onderscheidde zich van zijne medescholieren door een vlug bevattingvermogen en een goed geheugen. Maar reeds in zijne jeugd openbaarde zich zijne neiging tot hardheid en wreedheid. Zoo had hij eens op een dag eene kat van haren staart en hare voorpoorten beroofd, en verlustigde zich in de stuiptrekkingen van het smartelijk gemartelde dier.

Toen Murawiew zijn zeventiende jaar bereikt had, trad hij in het leger waar hij het reeds na vijf jaar tot kapitein bracht. Hij diende dan in den Kaukasus en werd in 1819 naar Khiwa gezonden, over welk land hij belangrijke berichten in 't licht gaf. In den tusschen Rusland en Perzië uitgebroken oorlog werd hij tot generaal-majoor bevorderd. In 1830 verkreeg hij in den Poolischen opstand het kommando der Lithauwer grenadierbrigade en bevocht met deze de overwinning bij Kasiemierz, waardoor hij tot luitenant-generaal

Feuilleton van « ALGEMEEN STEMRECHT » 1

DE SLACHTER VAN LITHAUWEN (1)

Episode uit den Poolischen opstand

DOOR

K. HANNEMAN

De verschrikkelijke onderdrukking, waaronder de Polen van den kant der Russen hadden geleden, had het ongelukkige volk in den aanvang van 1863 tot opstand gedreven. Het oogenblik, het Russische juk voor altijd te verbreken, scheen eindelijk gekomen. Lodewijk Mieroslawski was uit Frankrijk gekomen en vuurde het volk van Polen en Lithauwen tot den strijd aan. De geheime nationale regering benoemde hem tot diktator, en verleende hem onbeperkte volmacht. Maar hij was in zijne kriegsverrichtingen niet gelukkig en moest reeds na eene reeks van gevechten in Februari uit het land vluchten. Een gelijk lot trof zijn opvolger Marian Langiewicz.

Onder de leiding der nationale regering alleen werd nog de strijd voortgezet. Zooals later in Turkije, hielden de Russen toen ook huis in Polen en Lithauwen.

(1) Lithauwen is eene landstreek in het westen van Rusland, het maakte in het begin dezer eeuw een deel van het koninkrijk Polen uit.

Dat me
geerende
het wach
begint
dubbel

Boe

In een
bondig de
kleinen l
ook een v
van den l

Een bo
genswaar
dagen ver
bekomt h
boer in w
loon, een
bed, de
koei- of
boven dit

Den k
pataten
en aardap
wel gaat,
pap en al

En dat
hem, die
beult me
dorschen

Is het
de verlor
En on
de buiter
zult ge z

Dat is
dat ze ni
wezen, i
kelijker

Is de
meer on
omdat h
rosbif en
naar bin
hij is zo
als drij

Wat z
er eene
De werk

bevorder
Warsch
buitenge

In het
met eene
belast, v
de Russi
en werd
infanteri
gens sub

In 184
droeg m
Kaukasu
halfjaar

verover
stand op
raal de
reizen in
weder in
(einde 18

geheime
en de l
voorbere
verkleed

Warsch
van het
zijn beve
nachts i

Zonde
St-Peter
keizer v
nige da
« tot bes